

# REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 31-01-2023

|                      |                                                                           |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Tirsdag d. 31. januar 2023 kl. 08:30                                      |
| <b>Mødested</b>      | M.5/rådhuset                                                              |
| <b>Mødedeltagere</b> | Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer |

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Temadrøftelse - Viborgsøernes miljøtilstand.....                                                  | 3  |
| Anvendelse af pulje til grøn omstilling 2023-2026 (bevillingssag).....                            | 6  |
| Grøn Pulje - forslag til borgerrettet proces.....                                                 | 9  |
| Kærvej 15, 8832 Skals: Ansøgning om landzonetilladelse til 6,4 ha solcelleanlæg.....              | 11 |
| Temadrøftelse: Politiske forventninger til lokal forankring af VE-projekter.....                  | 14 |
| Pulje til udbredelse af kollektiv varmemforsyning i Viborg Kommune.....                           | 16 |
| Etablering af omlastefaciliteter (orienteringssag).....                                           | 19 |
| Etablering af egnet plads til håndtering af røde miljøkasser (orienteringssag).....               | 21 |
| Anbefalinger til værktøjer i vådområdeindsatsen fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-og  | 23 |
| Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 (Nyt erhvervsområde ved Kirkebækve   | 25 |
| Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted).....                      | 27 |
| Klage over påbud om genetablering af beskyttet natur på matr.nr. 3a og 3o Bøgelund By, Karup..... | 29 |
| Evaluerings af sekretariatsbetjeningen i Klima- og Miljøudvalget.....                             | 32 |
| Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget for 2023.....                                               | 33 |
| Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r  | 35 |
| Lukket: Politianmeldelse.....                                                                     | 36 |
| Underskriftsark.....                                                                              | 37 |

# Punkt 1: Temadrøftelse - Viborgsøernes miljøtilstand

23/1284

## Resume

Miljøtilstanden i Nørresø og Søndersø (herefter betegnet Viborgsøerne) er ikke god og forringer den rekreative anvendelse af søerne. De miljømål, der er fastsat for søerne, er ikke opfyldt.

Forvaltningen kommer med et oplæg om Viborgsøernes miljøtilstand, indsatsmuligheder m.m. som udgangspunkt for en drøftelse i udvalget.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter sagen på baggrund af forvaltningens oplæg.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

## Sagsfremstilling

### Historik

Klima- og Miljøudvalget har flere gange behandlet Viborgsøernes miljøtilstand.

I 2016 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 28. april 2016](#)) behandlede udvalget en rapport om Viborgsøernes miljøtilstand og overordnede indsatsmuligheder. Udvalget besluttede, at forvaltningen skulle iværksætte en forundersøgelse af konkrete indsatsmuligheder.

I 2017 ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget den 31. august 2017](#)) behandlede udvalget en forundersøgelsesrapport om muligheder for reduktion af fosfortilførslen til Nørresø. Udvalget besluttede, at forvaltningen skulle søge Staten om tilskud til forundersøgelse af et lavbundsprojekt opstrøms Loldrup Sø, og at forvaltningen på et kommende udvalgs møde skulle komme med forslag til andre indsatsmuligheder i oplandet til Viborgsøerne.

I 2019 ([link til sag nr. 12 i Klima- og Miljøudvalget den 28. november 2019](#)) behandlede udvalget endnu en forundersøgelsesrapport over mulighederne for sørestaurering af Rødding Sø og/eller Loldrup Sø ved kemisk fosforfældning. Rapportens konklusion var, at Rødding Sø og Loldrup Sø ikke er velegnede til kemisk fosforfældning. Udvalget besluttede, at det videre arbejde med indsatsmuligheder afventer vedtagelse af næste generation af vandområdeplaner for 2021-2027.

I 2021 ([link til sag nr. 10 i Klima- og Miljøudvalget den 11. november 2021](#)) behandlede udvalget en sag om forsøgsvis ophør af iltningen af bundvandet i Nørresø. Udvalget besluttede at undlade at ilte bundvandet i 2022.

## Inddragelse og høring

Intet.

## Beskrivelse

### Opgavefordeling

Staten er myndighed for vandområdeplanerne og for overvågning af tilstanden i søer, vandløb m.v. I medfør af vandområdeplanerne fastsættes miljømål for alle vandområder. Hvor målet ikke er nået, skal planerne fastsætte indsatser for at nå miljømålene.

Kommunerne udmønter dele af vandområdernes indsatsprogram. Det omfatter bl.a. konkrete indsatser i søer og vandløb, vådområde- og lavbundsprojekter m.v. Som udgangspunkt er indsatserne statsligt finansieret. Forudsat vandområdeplanerne angiver en indsats i en sø, kan kommunen søge Staten om tilskud. Der er en særskilt tilskudsordning til dette.

## Søernes tilstand

Den økologiske vandkvalitet i Viborgsøerne er ikke god, og miljømålsætningen for Viborgsøerne er ikke opfyldt. Den dårlige vandkvalitet med kraftig algevækst og tilhørende gener forringer dyre- og plantelivet samt den rekreative anvendelse af søerne og de sønære omgivelser.

Især i Søndersø har vandkvaliteten været dårlig i mange år og er uændret dårlig.

Set over en årrække er vandkvaliteten i Nørresø blevet bedre, og tilstanden er noget bedre end i Søndersø. Tilstanden er dog ikke god nok til at opfylde miljømålet for søen.

Der er også fastsat miljømål for søernes kemiske tilstand ud fra forekomsten af miljøfarlige forurenende stoffer. Ingen af Viborgsøerne opfylder miljømålet for kemisk tilstand.

## Indsatser til forbedring af økologisk tilstand i søer

Generelt er indsatskrav i søer rettet mod næringsstoffet fosfor, som er afgørende for søers økologiske tilstand. Jo lavere fosforkoncentration desto bedre vandkvalitet. Indsatsen vil i første omgang handle om at mindske tilførslen af fosfor. Når tilførslen er mindsket til søens "tålegrænse", vil evt. efterfølgende indsatser dreje sig om indsatser i selve søen (sørestauring).

## Nye vandområdeplaner på vej

Nye vandområdeplaner for perioden til og med 2027 forventes offentliggjort primo 2023. I 2022 har forslag til vandområdeplaner været i høring. Planforslaget blev behandlet af Klima- og Miljøudvalget i 2022 ([link til sag nr. 12 i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022](#)).

I planmaterialet er der ikke foreslået indsatser for Nørresø eller Søndersø. Kommunen kan derfor ikke søge Staten om tilskud. Generelt er der, trods manglende målopfyldelse i mange søer, kun foreslået indsatser i få søer. Det skyldes især, at der mangler omkostningseffektive virkemidler. I planmaterialet henvises til, at problemstillingen vil blive taget op ved et genbesøg i 2023-24. Manglen på virkemidler er problematisk, hvilket er påpeget i de høringssvar, som Viborg Kommune bidrog til.

I planmaterialet er indsatsbehovet fastsat til 738 kg fosfor pr. år for Nørresø og 885 kg for Søndersø (dvs. hvor meget fosfor-tilførslen til søerne skal reduceres). Det er et betydeligt indsatsbehov.

## Forvaltningens bemærkninger

Vandet strømmer fra Nørresø mod Søndersø, og derfor vil en indsats i oplandet til Nørresø også medvirke til at forbedre miljøtilstanden i Søndersø, idet hovedparten af søens fosfortilførsel kommer fra Nørresø. Derfor vil en evt. indsats i første omgang skulle rettes mod fosfortilførslen til Nørresø.

Som nævnt mangler der omkostningseffektive virkemidler til at mindske udledningen af fosfor til søer. På eget initiativ har Viborg Kommune i perioden 2016-2019 fået undersøgt Viborgsøernes tilstand og indsatsmuligheder gennem en række undersøgelser. De viste, at det bliver vanskeligt at nå den fosforreduktion, der er fastsat i vandområdeplanerne, og at de indsatsmuligheder, der kan implementeres, har begrænset effekt og/eller lav omkostningseffektivitet.

Gennem en årrække har kommunen tilført ilt til bundvandet i Nørresø. Som besluttet i 2021 har iltningen været indstillet i 2022, da forvaltningen har vurderet, at iltningen ikke virker efter hensigten. Både med og uden iltning er der dårlige iltforhold ved søbunden, og bl.a. på grund af udformningen af iltanlægget føres fosforholdigt bundvand op til overfladevandet, hvor det medvirker til algevækst. Forvaltningen har fulgt udviklingen i 2022 og vil ved et kommende møde i Klima- og Miljøudvalget indstille, at iltningen ophører permanent.

## Alternativer

Intet.

## Tidsperspektiv

Intet.

## Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## Punkt 2: Anvendelse af pulje til grøn omstilling 2023-2026 (bevillingssag)

18/41933

### Resume

Byrådet har afsat 2 mio. kr. årligt i en anlægspulje til grøn omstilling. Puljens formål er at understøtte konkrete projekter, som bidrager til Viborg Kommunes grønne omstilling. Byrådet skal på baggrund af forslag fra forvaltningen tage stilling til anvendelsen af puljen i 2023.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender det udarbejdede oplæg til anvendelsen af pulje til grøn omstilling som et grundlag for iværksættelse af projekter inden for anlægsbevillingens rammer,
2. at der gives anlægsbevillinger til de i tabel 1 oplistede projekter på i alt 2.900.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.100.000 kr. i 2023, 600.000 kr. i 2024, 350.000 kr. i 2025 og 850.000 kr. i 2026 (2023-priser),
3. at finansiering af rådighedsbeløbene sker ved tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”pulje til grøn omstilling” i de samme år.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender det udarbejdede oplæg til anvendelsen af pulje til grøn omstilling som et grundlag for iværksættelse af projekter inden for anlægsbevillingens rammer,
2. at der gives anlægsbevillinger til de i tabel 1 oplistede projekter på i alt 2.900.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.100.000 kr. i 2023, 600.000 kr. i 2024, 350.000 kr. i 2025 og 850.000 kr. i 2026 (2023-priser),
3. at finansiering af rådighedsbeløbene sker ved tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”pulje til grøn omstilling” i de samme år.

### Sagsfremstilling

#### Historik

Oplæg til anvendelse af pulje til grøn omstilling i 2022 blev indledningsvis præsenteret på temadag for Klima- og Miljøudvalget om DK2020 klimaplan for Viborg Kommune den 28. februar 2022.

Oplæg til anvendelse af puljen i 2022 blev igen præsenteret og drøftet i forbindelse med temadrøftelse om DK2020 klimaplan for Viborg Kommune på ordinært udvalgsmøde den 22. marts 2022 ([link til sag nr. 18 i Klima- og Miljøudvalget den 22. marts 2022](#)).

Forslag til anvendelse af pulje til grøn omstilling i 2022 blev godkendt af byrådet den 18. maj 2022 ([link til sag nr. 11 i byrådet den 18. maj 2022](#)). Det godkendte forslag disponerede også midler i 2023-2026. Det drejer sig om 1.500.000 kr. til etablering af klimaskov samtænkt med drikkevandsbeskyttelse samt 750.000 kr. til samarbejdsaftale med AU Viborg om grøn omstilling.

### Inddragelse og høring

Forvaltningen har været i dialog med bl.a. repræsentanter for AU Foulum, kommunens varmeværker og Energi Viborg i forbindelse med projektudvikling. Derudover har forvaltningen internt kortlagt konkrete behov for investeringer i grøn omstilling, som kan understøttes af puljen.

### Beskrivelse

Byrådet har afsat pulje til grøn omstilling til at styrke den grønne omstilling af Viborg Kommune som samfund og Viborg Kommune som virksomhed. Som samfund er Viborg Kommunes målsætning at være klimaneutral i 2050. Vejen dertil er beskrevet i vores klimahandlingsplan, som er godkendt af byrådet i efteråret 2022. Som virksomhed er Viborg Kommunes målsætning at være klimaneutral i 2035, jf. konstitueringsaftalen.

Forvaltningens forslag til anvendelse af anlægspuljen til grøn omstilling er vist i tabel 1 nedenfor.

### **Tabel 1, disponering af anlægsbevilling**

| (I 1.000 kr.)                                                                                                      | 2023  | 2024  | 2025  | 2026  | I alt |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Anlægsbudget 2023-2026                                                                                             | 1.009 | 1.267 | 1.525 | 2.000 | 5.801 |
| Forventet overførsel fra 2022                                                                                      | 391   | 37    |       |       | 428   |
| Rådighedsbeløb i alt                                                                                               | 1.400 | 1.304 | 1.525 | 2.000 | 6.229 |
| Projekter:                                                                                                         |       |       |       |       |       |
| Vildere Viborg – videreførelse og videreudvikling af indsatser, som fremmer biodiversitet i Viborg Kommune         | 250   | 250   | 250   | 250   | 1.000 |
| Strategisk energiplanlægning – grøn el, varme og brændstof til hele Viborg Kommune i fremtiden                     | 250   | 250   |       |       | 500   |
| Dataunderstøttelse af Grønne Indkøb – Systematisk, databaseret arbejde med at fremme de grønne, bæredygtige indkøb | 250   |       |       |       | 250   |
| Plan for udfasning af gasfyr i den kommunale bygningsmasse                                                         | 250   |       |       |       | 250   |
| Borgerinddragelse – inspirationsforum, Ungeklumaråd, Landbrugsforum mv.                                            | 100   | 100   | 100   | 100   | 400   |
| Klimaskov kombineret med drikkevandsbeskyttelse                                                                    |       |       |       | 500   | 500   |
| Projekter i alt                                                                                                    | 1.100 | 600   | 350   | 850   | 2.900 |
| Restbudget 2023-2026                                                                                               | 300   | 704   | 1.175 | 1.150 | 3.329 |

Forvaltningen foreslår, at Vildere Viborg videreføres og videreudvikles. Projektet er nået bredt ud til kommunens borgere, virksomheder og institutioner med et vigtigt budskab og har bidraget til mange, konkrete naturfremmende projekter.

Strategisk energiplanlægning er særdeles relevant på baggrund af bl.a. energikrise, kommunens varmeplanlægning og BioCircs indtog i Viborg Kommune. Vi vil nu have stærkt fokus på at samtænke energiproduktion og -forbrug i Viborg Kommune i dialog med alle relevante interessenter. Målet er en plan for, hvordan vi sikrer grøn el, varme og brændstof til hele Viborg Kommune i fremtiden.

Der er et stort fokus på kommuners rolle i den grønne omstilling som indkøber. Forvaltningen har gennem længere tid været i dialog med virksomheder, som udvikler digitale værktøjer til at understøtte grønne indkøb. Ved en systematisk, databaseret tilgang til at fremme grønne indkøb i organisationen kan vi påvirke kommunens klimaaftryk i en bæredygtig retning.

Inden 2035 skal alle gasfyr i den kommunale bygningsmasse udfases. Det skal gøres intelligent, så vi får mest mulig grøn omstilling for pengene. Derfor er der behov for at få udarbejdet en konkret plan for, hvordan den omfattende opgave løses optimalt over de kommende år.

Klimaplanens vedtagelse følges op af etablering af diverse fora, hvor Viborg Kommunes politiske niveau og forvaltning kan hente inspiration til klimahandling. Forvaltningen foreslår, at der afsættes økonomi til at understøtte arbejdet med disse fora.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Forventet overførsel af mindreforbrug fra 2022 på i alt 428.000 kr. godkendes først endeligt i forbindelse med regnskabsafslutning på byrådsmødet i april.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## Punkt 3: Grøn Pulje - forslag til borgerrettet proces

21/16244

### Resume

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en borgerrettet proces ifm. puljen til naboer og lokalområder under grøn pulje, som Klima- og Miljøudvalget og Landdistriktsudvalget skal tage stilling til.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget vedtager forslaget til en borgerrettet proces ifm. puljen til naboer og lokalområder under grøn pulje, såfremt Landdistriktsudvalget også vedtager forslaget.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede at følge indstillingen.

### Sagsfremstilling

#### Historik

Byrådet vedtog på et møde i juni 2022 et administrationsgrundlag for grøn pulje ([link til sag nr. 2 i byrådet den 22. juni 2022](#)).

Klima- og Miljøudvalget besluttede på et møde i december 2022 at godkende et justeret administrationsgrundlag ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 14. december 2022](#)).

Landdistriktsudvalget blev orienteret om de aktuelle indbetalinger til grøn pulje på et møde i januar 2023 ([link til sag nr. 4 i Landdistriktsudvalget den 5. januar 2023](#)).

### Inddragelse og høring

Intet.

### Beskrivelse

#### Baggrund

Opstiller af et solcelle- eller vindmølle anlæg indbetaler et beløb til en grøn pulje, når et anlæg tages i brug. Beløbet afhænger af anlæggets nettilsluttede kapacitet (AC-kapacitet).

Jf. Viborg Kommunes administrationsgrundlag for grøn pulje skal 60 % af indbetalingen anvendes til en pulje til naboer og lokalområder, der skal anvendes til projekter inden for 4,5 km af solcelle- eller vindmølle anlægget. Administrationsgrundlag kan ses i bilag 1.

For at understøtte, at midlerne bliver anvendt til gode projekter og ikke skal overføres til Staten grundet manglende anvendelse, kan der i nogle tilfælde være behov for en borgerrettet proces ifm. puljen til naboer og lokalområder. Denne mulighed og proces kan med fordel samtænkes med igangværende eller kommende lokale udviklingsprocesser.

### Forslag til proces

Forvaltningen foreslår, at når der er kendskab til en snarlig indbetaling til grøn pulje, igangsættes en borgerrettet proces i de tilfælde, hvor det vurderes relevant, fx på baggrund af puljens størrelse, nærhed til (flere) bysamfund og aktuel situation i lokalsamfund (nylig eller kommende LUP-proces mv.). Det er Landdistriktsudvalget, der beslutter i hvilke tilfælde, der skal igangsættes en borgerrettet proces, eller om puljen skal samtænkes med andre igangværende processer. Denne beslutning orienteres Klima- og Miljøudvalget om.

Den borgerrettede proces skal understøtte lokalområderne til at afklare og ansøge projekter, uden det skal være en omfattende og ressourcekrævende proces for lokalområderne.

Den borgerrettede proces vil hovedsageligt være en digital proces, hvor der er fokus på at klæde borgerne i lokalområderne på til at indsende ansøgning(er) til gode projekter og blive klogere på borgernes ønsker til anvendelse af midlerne i grøn pulje. I processen vil der vil blive anvendt digitale værktøjer som fx Maptionnaire, hvor det vil være muligt for borgerne at vise placering og kort beskrive projektet på kort. Disse oplysninger vil være tilgængelige for andre.

Den borgerrettede proces opstartes med et fysisk eller digitalt borgermøde.

Ved behov vil Klima- og Miljøudvalget og Landdistriktsudvalget i forlængelse af evt. borgerproces drøfte ansøgninger fra naboer og lokalområder (60 % af midlerne i Grøn Pulje) på et fællesmøde.

Herefter beslutter Klima- og Miljøudvalget, hvordan midlerne i puljen til naboer og lokalområder fordeles.

Det er også Klima- og Miljøudvalget, der beslutter (evt. i samarbejde med andre relevante udvalg), hvad midlerne i grøn fond (32 % af midlerne fra Grøn Pulje) skal anvendes til.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Det forventes, at der er ansøgningsfrist for de tre aktuelle grønne puljer i hhv. Kvosted, Stoholm og Tolstrup medio 2023.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Administrationsgrundlag for grøn pulje

## **Punkt 4: Kærvej 15, 8832 Skals: Ansøgning om landzonetilladelse til 6,4 ha solcelleanlæg**

22/30139

### **Resume**

Der er ansøgt om landzonetilladelse til et 6,4 ha stort fritstående solcelleanlæg på en mark ca. 300 m øst for Skals og ca. 450 m nordøst for landbrugsbygningerne på Kærvej 15. Naboer har indsendt bemærkninger til det ansøgte.

Forvaltningen har tidligere meddelt, at der ikke var lokalplanpligt. Efterfølgende er forvaltningen blevet opmærksom på en afgørelse hos Natur- og Miljøklagenævnet, hvor klagenævnet ophævede en landzonetilladelse til et solcelleanlæg, der er væsentligt mindre end det ansøgte anlæg ved Skals. Anlægget ved Skals vil efter nærmere betragtning kunne vurderes at være lokalplanpligtigt.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at der meddeles afslag med hjemmel i planlovens § 35, da der er tale om et fritstående og forholdsvist stort solcelleanlæg i det åbne land, og da anlægget ikke er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje 13 om solenergianlæg.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at der meddeles afslag med hjemmel i planlovens § 35, da der er tale om et fritstående og forholdsvist stort solcelleanlæg i det åbne land, og da anlægget ikke er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje 13 om solenergianlæg.

### **Sagsfremstilling**

#### **Historik**

Intet.

### **Inddragelse og høring**

Naboer er i medfør af planlovens § 35, stk. 4, blevet orienteret om ansøgningen. Naboernes bemærkninger omtales nedenfor.

### **Beskrivelse**

Ejer af landbrugsejendommen Kærvej 15 har ansøgt om landzonetilladelse til et 6,4 ha stort solcelleanlæg. Beliggenhed fremgår af oversigtskort i bilag 1. Ansøgning fremgår af bilag 2.

Ansøger anfører bl.a., at anlægget har en størrelse, der svarer til, at det kan forsyne Skals og en stor del af oplandet med strøm. Ansøger anfører desuden, at der oprettes en grøn pulje, hvortil opstiller af solceller indbetaler et beløb, jf. krav i lov om fremme af vedvarende energi.

Placeringen er tæt på en transformatorstation. Anlægget har en kapacitet på 6MWp (Mega Watt peak). Ansøger oplyser, at forsyningsselskabet N1 har bekræftet, at der er ledig kapacitet på transformerstationen til solcelleanlæggets el-distribution.

Solcelleanlægget opsættes på jorden med sydvendte paneler. Konstruktionen består af stålstativer påmonteret sorte antirefleksbehandlede solceller. Konstruktionen har en makshøjde over terræn på ca. 3 m. Panelerne monteres i 20° hældning i sydlig retning, og montagesystemet rammes i jorden. Opstillingen giver maksimal produktion midt på dagen og mindre produktion morgen og aften. For hvert panelfelt er der en inverter, hvorfra strømmen føres i kabler under panelerne til et nyt 49 m<sup>2</sup> stort og 3 m højt teknikhus midt i solcelleområdet.

## Forvaltningens vurdering

Den ansøgte placering er ca. 300 m øst for Skals og ca. 450 m nordøst for landbrugsbygningerne på Kærvej 15. Det er samtidigt i kystnærhedszone og bevaringsværdigt landskab. Skals by ligger mellem kysten og den ansøgte placering.

Kommunen har den 18. oktober 2022 meddelt, at der ikke er lokalplanpligt, og at projektet ikke er i strid med kommuneplanens retningslinje om landskabshensyn:

”Efter en besigtigelse i området har forvaltningen besluttet, at projektet ikke er lokalplanpligtigt, men at der skal ansøges om en landzonetilladelse. Beslutningen er truffet på følgende grundlag: Det ansøgte område er tilpasset det omkringliggende terræn, da projektet delvist vil blive afskærmet af den eksisterende beplantning og skjult bag terrænets fald ud mod ådalen. Projektarealet for solcelleanlægget opleves ikke sammenhængende med det eksisterende ådalslandskab eller kystlandskaber, hvorfor det ikke forventes at forringe de landskabelige værdier i området. På denne baggrund vurderes projektet ikke at være modstridende med kommuneplanens retningslinje 11 for værdifulde landskaber og kystlandskaber.”

Efterfølgende er forvaltningen blevet opmærksom på Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 26. april 2016, hvor klagenævnet ophævede en kommunes landzonetilladelse til et solcelleanlæg på ca. 1 ha på et landbrugsareal. Klagenævnet vurderede, at et teknisk anlæg af denne størrelse ville indebære en væsentlig visuel og oplevelsesmæssig ændring af arealet, så der var lokalplanpligt. Det ansøgte anlæg ved Skals er større, og det vil derfor også kunne vurderes at være lokalplanpligtigt.

Naboer på hhv. Ejstrup Bro 10 og Ejstrupvej 39 har indsendt bemærkninger til projektet. Nabobemærkningerne fremgår af bilag 3.

Nabo på Ejstrup Bro 10 ønsker ikke anlægget så tæt på. Det anføres, at arealet ligger på en bakketop, som skråner ned mod Skals Ådal, og at projektet ikke er tilstrækkeligt visuelt afskærmet. Desuden vurderer naboen, at et 3 m højt anlæg vil blive et meget markant element i landskabet. Naboen foreslår et beplantningsbælte og en anden vejadgang. Naboen frygter, at anlægget senere søges udvidet, så det kommer endnu tættere på. Naboen gør opmærksom på, at det ansøgte ikke er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje 13.3 for mindre solenergianlæg, ifølge hvilken sådanne anlæg så vidt muligt skal placeres i tilknytning til eksisterende bygninger på den pågældende ejendom.

Ansøger svarer hertil, at der etableres visuel afskærmning i form af beplantning som ønsket, og at han er positiv overfor at supplere eksisterende beplantning med et flerrækket læbælte for at opnå tættere beplantning. Med hensyn til adgangsforhold udnytter ansøger en gældende vejret, og ansøger forventer kun lidt trafik – primært traktor til pasning af areal og beplantning. Der er ikke planer om udvidelse af anlægget.

Nabo på Ejstrupvej 39 ønsker et nyt læhegn af grantræer, da anlægget vil kunne ses fra naboens stuehus.

Ansøger svarer hertil, at ønsket om grantræer i det nordlige læbælte gerne imødekommes.

Placeringen er inden for indvindingsoplandet til Skals Vandværk. Forvaltningen vurderer, at et anlæg som det ansøgte ikke kan påvirke grundvandet pga. robuste hydrogeologiske forhold.

Forvaltningen indstiller et afslag, da placeringen ikke er i tilknytning til ejendommens bygninger, og da der er tale om et forholdsvis stort areal. En landzonetilladelse ville medføre spredt bebyggelse i det åbne land, hvilket er i strid med landzonebestemmelsernes formål. Der er desuden ikke overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje 13 om solenergianlæg, uanset om anlægget betragtes som et stort eller et lille anlæg i relation til retningslinje 13.

Det ansøgte markareal er ikke i kommuneplanen udlagt til solcelleanlæg eller nogen anden form for bebyggelse eller anlæg. Ifølge kommuneplanens retningslinje 13.1 for store solcelleanlæg (anlæg som er så store, at der er lokalplanpligt), skal der ske en vurdering af bl.a. nabohensyn, tilknytning til eksisterende tekniske anlæg, mulighed for multifunktionel anvendelse af området, behov for ledelinjer for dyr, borgeres behov for stier og risiko for blændende refleksioner. Ifølge kommuneplanens retningslinje 13.3 for mindre solenergianlæg (anlæg som ikke er så store, at der er lokalplanpligt), skal de så vidt muligt etableres på eksisterende tagflader frem for på jorden, og på jorden skal de så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende bygninger på den pågældende ejendom. Der skal tages hensyn til naboer.

At den ansøgte placering er mere afskærmet af eksisterende beplantning, end en placering i tilknytning til ejendommens bygninger ville være, ses ikke at kunne føre til et andet resultat, da den ansøgte placering alt andet lige er fritliggende, uanset at der sker afskærmning med beplantning.

## Alternativer

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Ifølge planlovens § 35 må der ikke uden kommunens landzonetilladelse bl.a. opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af ubebyggede arealer. Hvis det ansøgte er lokalplanpligtigt efter planlovens § 13, stk. 2, kan der først meddeles landzonetilladelse, når der er vedtaget de fornødne kommuneplanbestemmelser, og den fornødne lokalplan er offentliggjort. Ifølge § 13, stk. 2, skal der tilvejebringes en lokalplan, før der gennemføres bl.a. større bygge- eller anlægsarbejder.

Projektet skal i givet fald screenes for VVM-pligt, da industrianlæg til fremstilling af elektricitet er på bilag 2 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Der kræves byggetilladelse til solcelleanlæg og teknikbygning.

På grund af risiko for forekomst af ukendte fortidsminder på arealet vil Viborg Museum foretage en prøvegravning i medfør af museumsloven inden evt. anlægsarbejde.

## **Bilag**

Oversigtskort

Ansøgning

Nabobemærkninger

## **Punkt 5: Temadrøftelse: Politiske forventninger til lokal forankring af VE-projekter**

18/41933

### **Resume**

Viborg Kommune ønsker, at etablering af vedvarende energianlæg i kommunen bidrager til en positiv udvikling i nærområdet og i Viborg Kommune som helhed.

På mødet drøftes, hvordan dette sikres gennem bl.a. dialog med projektudviklere og prioritering af planlægning for VE-anlæg i Viborg Kommune.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at sagen drøftes på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Sagen drøftet. Videresendes til videre drøftelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

### **Sagsfremstilling**

#### **Historik**

Intet.

#### **Inddragelse og høring**

Intet.

### **Beskrivelse**

Ifølge nationale målsætninger udmeldt af den tidligere regering skal produktion af vedvarende energi på land firedobles frem mod 2030.

Viborg Kommune har tilsvarende meget ambitiøse målsætninger for produktion af vedvarende energi med ophæng i både Sammenhængsmodellen og Viborg Kommunes Klimaplan.

Baseret på indkomne ansøgninger om planlægning for VE-projekter er det ikke projekter og investeringslyst, der er den begrænsende faktor i udbygningen af vedvarende energi. Det er det hverken i Viborg Kommune eller andre kommuner med en lignende geografi.

Den begrænsende faktor er ofte lokal modstand. Der findes enkelte eksempler på, at det er lykkedes projektudviklere at tilbyde en så attraktiv pakke, at den lokale modstand er vendt til bred opbakning. Men langt de fleste større VE-projekter møder betydelig modstand lokalt.

Hvis Viborg Kommune skal leve op til målsætningerne for udbygningen af vedvarende energi med bred opbakning fra kommunens borgere, er det helt centralt, at der er en tydelig dialog med projektudviklere om disse udfordringer.

### **Alternativer**

Intet.

### **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

# Punkt 6: Pulje til udbredelse af kollektiv varmforsyning i Viborg Kommune

22/14297

## Resume

Viborg Kommune oplever en stigende efterspørgsel efter økonomisk støtte fra kommunen til gennemførelse af kollektive varmforsyningsprojekter. Efterspørgslen kommer fra lokale borgergrupper, som tager initiativ til eksempelvis fjernvarmeprojekter i områder, hvor der ikke er et eksisterende, nærliggende varmekværk til at gennemføre projektet.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at den afsatte driftspulje til "Energitjek af private boliger" anvendes til udbredelse af kollektiv varmforsyning i Viborg Kommune,
2. at puljen forbeholdes initiativgrupper i områder, hvor der ikke er et eksisterende, nærliggende varmekværk til at tage ansvar for et kollektivt varmeprojekts fremdrift,
3. at puljemidler skal refunderes til puljen i de tilfælde, hvor et projekt gennemføres og resulterer i et nyt varmeselskab eller tilsvarende, og
4. at Klima- og Miljøudvalget på baggrund af konkrete ansøgninger fra initiativgrupper bevilger midler fra puljen til konkrete rådgivervedelser.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at den afsatte driftspulje til "Energitjek af private boliger" anvendes til udbredelse af kollektiv varmforsyning i Viborg Kommune,
2. at puljen forbeholdes initiativgrupper i områder, hvor der ikke er et eksisterende, nærliggende varmekværk til at tage ansvar for et kollektivt varmeprojekts fremdrift,
3. at puljemidler skal refunderes til puljen i de tilfælde, hvor et projekt gennemføres og resulterer i et nyt varmeselskab eller tilsvarende, og
4. at Klima- og Miljøudvalget på baggrund af konkrete ansøgninger fra initiativgrupper bevilger midler fra puljen til konkrete rådgivervedelser.

## Sagsfremstilling

### Historik

Klima- og Miljøudvalget drøftede og besluttede på møde den 20. september 2022 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 20. september 2022](#)), hvilken rolle kommunen skal have i forhold til at støtte lokale områders interesse for at få fjernvarme.

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at Viborg Kommune vil arbejde for at finansiere bistand til tekniske forundersøgelser og udarbejdelse af projektforslag via grønne puljer fra tilslutning af VE-anlæg,
2. at Viborg Kommune vil facilitere/følge op på samarbejder mellem lokale initiativtagere til nye fjernvarmenet og eksisterende varmekværke - i muligt og relevant omfang,
3. at Viborg Kommune vil arbejde for at skabe en digital platform som fx Viborg Varmes [www.slipgassen.dk](http://www.slipgassen.dk), hvor borgere kan udtrykke tilsagn om, at de er interesseret i at modtage yderligere information om tilslutning til fjernvarme,

4. at Viborg Kommune vil afklare, om kommunen vil stille kommunegaranti for nye fjernvarmeanlæg,
5. at Viborg Kommune i samarbejde med relevante varmekærker afholder borgermøder, hvor der er lokal interesse for etablering af fjernvarme,
6. at kommunen sender breve om, at der ikke kommer fjernvarme til ejendomssejere i gasområder i landområder og mindre byer, der ikke indgår i den beskrevne fjernvarmeanalyse.

## **Inddragelse og høring**

Under udarbejdelse af fjernvarmeanalysen blev en arbejdsgruppe med deltagere fra fire varmekærker inddraget.

Kommunen holdt et fællesmøde den 11. august 2022 for alle varmekærker i kommunen og Evida, hvor foreløbige analyseresultater blev præsenteret.

Forvaltningen hørte den 10. september 2022 alle varmekærkerne i kommunen og Evida om et udkast til inddeling af gasområder nær fjernvarmebyer.

Kommunen holdt den 7. november 2022 et stormøde om varmeplanen og fjernvarmeanalysen for politikere, alle varmekærker i kommunen og repræsentanter fra borgerforeninger, lokalråd og andre initiativtagere i de byer, der indgår i kommunens fjernvarmeanalyse.

Forvaltningen hørte den 5. december 2022 de enkelte varmekærker om udkastet til varmeplanen for de områder, hvor der udpeges potentielle fjernvarmeområder i deres nærområde.

## **Beskrivelse**

Forvaltningen oplever generelt meget stor aktivitet og fremdrift i fjernvarmeprojekter i Viborg Kommune. Eksisterende varmekærker tager et stort ansvar for, at flere borgere og virksomheder i fremtiden får adgang til fjernvarme. Derudover er der flere aktive initiativgrupper i Viborg Kommune, som er i dialog med eksisterende varmekærker om udvidelse af fjernvarmenettet eller etablering af nyt varmekærk i deres område.

Når lokale borgere tager initiativ til et fjernvarmeprojekt, er der i nogle tilfælde ikke et eksisterende, nærliggende varmekærk til at tage ansvar for projektets fremdrift. Da der er behov for betydelige investeringer i rådgiverydelser i den tidlige fase af et fjernvarmeprojekt, er der en stor risiko for, at projekter strandede i denne fase, hvis ikke initiativgrupperne har adgang til økonomisk støtte.

Forvaltningen foreslår derfor at oprette en pulje til udbredelse af kollektiv varmeforsyning, som forbeholdes initiativgrupper i områder, hvor der ikke er et eksisterende, nærliggende varmekærk til at tage ansvar for projektets fremdrift.

Forvaltningen foreslår i forlængelse heraf, at midlerne skal refunderes til puljen i de tilfælde, hvor projektet gennemføres og resulterer i et nyt varmeselskab eller tilsvarende. Derved kan midlerne fortsat understøtte udbredelsen af kollektiv varmeforsyning.

Puljen til udbredelse af kollektiv varmeforsyning i Viborg Kommune foreslås finansieret af afsatte midler til energitjek af private boliger. Der er i driftsbudgettet 2022 uforbrugte midler på 560.000 kr., der søges overført i forbindelse med regnskabsafslutning. Derudover er der afsat 264.000 kr. (i 2023-priser) i hvert af årene 2023-2026. Forvaltningen vurderer, at der aktuelt er et større behov for at understøtte udbredelsen af fjernvarme i de områder, hvor der ikke er et eksisterende, nærliggende varmekærk til at tage ansvar for projektets fremdrift.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Puljen til udbredelse af kollektiv varmeforsyning i Viborg Kommune vil kunne åbnes for ansøgninger i forlængelse af politisk beslutning herom.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## Punkt 7: Etablering af omlastefaciliteter (orienteringssag)

22/34008

### Resume

I forbindelse med implementering af en lovpligtig udvidet affaldsindsamling ved husholdninger er der behov for etablering af nye omlastefaciliteter på Vennershåbvej i Viborg Vestby.

Udvalget orienteres om projektets status og forventede økonomi.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget tager forvaltningens orientering til efterretning.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

### Sagsfremstilling

#### Historik

Byrådet har den 12. oktober 2022 ([link til sag nr. 19 på byrådets møde den 12. oktober 2022](#)) godkendt budget 2023. På anlægsbudgettet 2023 for Forsyning er der afsat 27.741.000 kr. i 2023 samt 21.617.000 kr. i 2024 til etablering af omlastefaciliteter.

Forud for ovennævnte byrådsmøde blev budgetforslag 2023 for Forsyningsområdet behandlet på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. juni 2022 ([link til sag nr. 19 på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. juni 2022](#))

Byrådet har den 18. maj 2022 ([link til sag nr. 12 på Byrådets møde den 18. maj 2022](#)) frigivet 42.000.000 kr. som rådighedsbeløb for 2022 på kontoen "Etablering af omlastefaciliteter".

### Inddragelse og høring

Intet.

### Beskrivelse

I henhold til Regeringens Klimaplan ([link til Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 16. juni 2020](#)) og den gældende Affaldsbekendtgørelse ([link til BEK nr 2512 af 10/12/2021](#)) skal Viborg Kommune etablere indsamling af 10 "fraktioner" i den kommunale husstandsindsamling af affald.

Nye og eksisterende lovkrav om separat sortering og indsamling af nye affaldsfraktioner (fra genbrugsstationer og i husstandsindsamlingen) sætter krav til affaldsomlaste- og lagringsfaciliteter på kommunens affaldscenter, herunder:

- Krav om overdækket plads til omlastning af nye affaldsfraktioner (plast, tekstiler, farligt affald, fødevarekartoner m.m.)
- Krav om lukket omlastning af madaffald.

Den nuværende aktive omlaster på Kirkebækvej 136 i Viborg har begrænsede driftsmæssige udviklingsmuligheder. I forbindelse med den forestående etablering af en husstandsindsamlingsordning for "De 10 fraktioner" er det derfor besluttet, at Viborg Kommune skal etablere nye omlastefaciliteter med komprimatorfunktion til effektiv håndtering og omlastning af affaldsfraktionerne. Omlastefaciliteterne er projekteret til etablering på en ny placering på Vennershåbvej i Viborg Vestby.

Etablering af en ny omlaster med komprimatorfunktion imødekommer en række ønsker og behov i affaldshåndteringen, herunder:

- Håndtering af de nye ordninger og effektivisering af eksisterende aktiviteter
- Fremtidssikring af aktiviteter
- Optimering af miljø- og arbejdsmiljømæssige forhold.

Der er i alt afsat 91.358.000 kr. til projektet fordelt over årene 2022-2024, hvoraf 42.000.000 kr. er frigivet i 2022. Byrådet har på anlægsbudgettet afsat 27.741.000 kr. i 2023 og 21.617.000 kr. i 2024 til projektet.

Udvalget bedes imidlertid bemærke, at projektets samlede økonomi forventes at overskride den tidligere budgetterede projektøkonomi med i alt ca. 23.842.000 kr. Hermed forventes den samlede projektøkonomi af andrage 115.200.000 kr. mod de tidligere budgetterede 91.358.000 kr. Budgetoverskridelsen fordeler sig med ca. 12.542.000 kr. på byggeprisindex mv. og ca. 11.300.000 kr. på ekstraordinært jordarbejde.

Uddybning vedr. de forventede budgetoverskridelser på byggeprisindexet:

- Ved beregning af priser på bygge- og anlægsmaterialer til det samlede projekt er der anvendt et byggeindex til kalkulation (Molio prisdata) med 2022-data. Situationen som følge af verdensmarkedet er, at materiale-, bygge- samt energipriser er særdeles høje, hvilket medfører en generel prisstigning på byggeriet.

Uddybning vedr. de forventede budgetoverskridelser på jordarbejdet:

- Projektet omfatter etablering af bygningsmasse med frihøjde til aflæsning af renovations- og lastbiler. Det område, der skal bebygges, er relativt fladt, hvilket medfører en del ekstra jordarbejde. Dette er et forhold, der ikke kan ændres på, da det er selve grundforudsætningerne for byggeriet. Samtidig er det et nyetableret område, hvorfor der skal etableres adgangsveje, befæstede arealer mv.

Under projekteringsfasen er der løbende arbejdet med optimering og mulige besparelser under hensyn til hensigtsmæssig fremtidig drift. Disse er indarbejdet i ovenstående. Der foreligger dog fortsat et mindre besparelspotentiale på i alt ca. 1.600.000 kr. i at ændre bygningens beklædning fra genbrugstræ til stålplader. Anvendelsen af genbrugstræ vurderes imidlertid at udgøre en væsentlig signalværdi i forhold til Viborg Kommunes miljø- og bæredygtighedsprofil.

Udvalget gøres opmærksom på, at den endelige pris for det samlede projekt først kendes efter udarbejdelse af detailprojekt og gennemførelse af udbudsrunde, som efter planen afsluttes den 10. maj 2023. Herefter vil der blive fremlagt bevillingssag for Klima- og Miljøudvalget og byrådet med henblik på politisk godkendelse af den samlede økonomi efter udbuddet, hvilket er en forudsætning for den endelige kontraktunderskrivelse med tilbudsgiver.

Den forventede budgetoverskridelse placeres i 2024.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Punkt 8: Etablering af egnet plads til håndtering af røde miljøkasser (orienteringssag)**

22/34009

### **Resume**

I forbindelse med implementering af lovpligtig udvidet affaldsindsamling er der behov for etablering af egnet plads til modtagelse og håndtering af røde kasser med farligt affald fra husstandsindsamlingen.

Udvalget orienteres om projektets status og forventede økonomi.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget tager forvaltningens orientering til efterretning.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

#### **Historik**

Byrådet har den 12. oktober 2022 ([link til sag nr. 19 i byrådet den 12. oktober 2022](#)) godkendt budget 2023. På anlægsbudgettet for Forsyning er der afsat 3.868.000 kr. i 2023 til etablering af egnet plads til modtagelse og håndtering af røde miljøkasser med farligt affald.

Forud for ovennævnte byrådsmøde blev budgetforslag 2023 for Forsyningsområdet behandlet på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. juni 2022 ([link til sag nr. 19 i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022](#))

Byrådet har den 16. november 2022 ([link til sag nr. 5 i byrådet den 16. november 2022](#)) frigivet 375.000 kr. som rådighedsbeløb i 2022, på kontoen "Etablere egnet plads til røde miljøkasser".

### **Inddragelse og høring**

Intet.

### **Beskrivelse**

I henhold til Regeringens Klimaplan ([link til Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 16. juni 2020](#)) og den gældende Affaldsbekendtgørelse ([link til BEK nr. 2512 af 10/12/2021](#)) skal Viborg Kommune etablere indsamling af 10 "fraktioner" i den kommunale husstandsindsamling af affald, herunder husstandsindsamling af farligt affald ved alle husstande i kommunen.

Dette forventes udført ved brug af røde miljøkasser til farligt affald, som indsamles sammen med den øvrige kommunale affaldsindsamling. I forbindelse med den planlagte etablering af nyt omlasteanlæg på Vennershåbsvej i Viborg Vestby skal der derfor etableres et anlæg til modtagelse, håndtering og sortering af det farlige affald, samt rengøring af røde miljøkasser. Anlægget skal tilgodes et sikkert arbejdsmiljø og gode driftsaspekter.

Der er i alt afsat 5.108.000 kr. til projektet fordelt over årene 2022-2023. Byrådet har på anlægsbudgettet for 2022 afsat 1.240.000 kr., hvoraf 375.000 kr. er frigivet i 2022. Byrådet har på anlægsbudgettet afsat 3.868.000 kr. i 2023 til projektet.

Udvalget bedes imidlertid bemærke, at projektets økonomi forventes at overskride den tidligere budgetterede projektøkonomi med i alt ca. 3.780.000 kr. Hermed forventes den samlede projektøkonomi at andrage 8.888.000 kr. mod de tidligere ca. 5.108.000 kr.

Uddybning vedr. den forventede budgetoverskridelse:

- Den væsentligste parameter, der er årsag til, at projektforslagets samlede anlægsøkonomi adskiller sig fra den godkendte budgetramme, er, at projektet først reelt er kortlagt og afdækket i efteråret 2022, efterhånden som den øvrige planlægning og organiseringen af ”de 10 fraktioner” er blevet klarlagt og fastlagt.
- Det er primært aspekter vedrørende sammenhæng med det øvrige omlasteanlæg på Vennershåbvej (herunder placering af bygning og infrastruktur (adgang til bygningen i området)), der har tilført projektet væsentlige meromkostninger, som ikke har været medtaget i den oprindelige budgetramme.
- Et centralt forhold til projektfasens økonomi er de høje udgifter til materiale, leverancer og håndværkerudgifter, som følger af markedet for tiden, og som ikke har været kendte, da budgetrammen blev sat.
- Ved beregning af priser på bygge- og anlægsmaterialer anvendes et byggeindex (Molio prisdata) med 2022-data. Situationen som følge af verdensmarkedet er, at materialer og byggepriser er særdeles høje, hvilket medfører en generel prisstigning på byggeriet.

Under projekteringsfasen er der løbende arbejdet med optimering og mulige besparelser under hensyn til hensigtsmæssig fremtidig drift. Disse er indarbejdet i ovenstående.

Udvalget gøres opmærksom på, at den endelige pris for det samlede projekt først kendes efter udarbejdelse af detailprojekt og gennemførelse af udbudsrunde, som efter planen afsluttes den 10. maj 2023. Herefter vil der blive fremlagt bevillingssag for Klima- og Miljøudvalget og byrådet med henblik på politisk godkendelse af den samlede økonomi efter udbuddet, hvilket er en forudsætning for den endelige kontraktunderskrivelse med tilbudsgiver.

Den forventede budgetoverskridelse placeres i 2024.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Etablering af egnet plads til håndtering af røde miljøkasser til farligt affald forventes klar til ibrugtagning ultimo 2024.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

# **Punkt 9: anbefalinger til værktøjer i vådområdeindsatsen fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet**

22/1404

## **Resume**

Kommunerne i oplandet til Randers Fjord har et fælles ansvar for at gennemføre de indsatser, som er fastlagt i Statens vandområdeplaner med det formål at forbedre tilstanden i vandløb, søer og fjorden. Indsatsen for at reducere udledningen af kvælstof (N) og fosfor (P) til vandløb, søer og indre farvande finansieres af Staten og er baseret på frivillighed hos de lodsejere, der skal lægge jord til.

Kommunerne har nu arbejdet med opgaven i to vandplanperioder (2010-2015, 2016-2021), men det er ikke lykkedes at komme i mål med de reduktioner, som Staten har fastlagt.

Der tages nu snart hul på 3. og sidste planperiode (2022-2027). Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet har sendt alle kommuner i oplandet en opfordring til, at der afsættes flere ressourcer til opgaven, og at der arbejdes mere målrettet på at gennemføre projekter i tilknytning til Gudenåens hovedløb.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at opfordringen fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet tages til efterretning.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Klima- og Miljøudvalget tog opfordringen til efterretning.

## **Sagsfremstilling**

### **Historik**

Danmark er opdelt i 23 vandoplande, som hver har tilknyttet en VandOplandsStyregruppe (VOS) bestående af repræsentanter for de kommuner der har arealer indenfor oplandet. Randers Fjord-oplandet omfatter 13 kommuner (Favrskov, Hedensted, Horsens, Ikast-Brande, Norddjurs, Odder, Randers, Skanderborg, Silkeborg, Syddjurs, Vejle, Viborg og Aarhus). De politisk valgte repræsentanter i Gudenåkomitéens 7 kommuner fungerer som grundstammen i VOS for oplandet med deltagelse af repræsentanter for de øvrige 6 kommuner efter interesse.

Kommunerne i oplandet har et fælles ansvar for at leve op til de reduktionskrav, som Staten fastlægger i vandområdeplanerne. Den enkelte kommune vælger dog selv, hvilke og hvor mange projekter den gennemfører. Indsatsen finansieres af Staten gennem en tilskudsordning, som kommunerne søger. Dele af indsatsen kan overlades til Naturstyrelsens lokale enheder.

## **Inddragelse og høring**

Intet.

## **Beskrivelse**

De fleste kommuner i oplandet har arbejdet med indsatsen i lang tid og opnået stor erfaring med opgaven.

Det er dog alligevel ikke lykkedes at opnå den krævede reduktion i de to første planperioder. VOS Randers Fjord har en fælles ambition om at nå i mål med opgaven og har derfor sendt en opfordring til de 13 kommuner om at fokusere og samle indsatsen og afsætte flere ressourcer til opgaven.

Der anbefales også en række værktøjer, og at der i den kommende 3. planperiode arbejdes mere målrettet på at gennemføre projekter i tilknytning til Gudenåens hovedløb.

Henvendelsen er vedlagt som bilag 1.

Viborg Kommune har på nuværende tidspunkt gennemført 3 kvælstof-vådområder i oplandet til Randers Fjord og er godt i gang med gennemførelsen af yderligere 1 vådområde.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Kommunerne får tildelt DUT-midler til det overordnede arbejde med gennemførelse af vandområdeplanerne. Til de konkrete projekter søges om tilskud fra Staten til både forundersøgelse og gennemførelse af projekterne.

I tilskuddet indgår foruden midler til bl.a. konsulentbistand, jordfordeling og anlægsarbejde også refusion for den tid, egne medarbejdere anvender til opgaven. Arbejdet med at etablere vådområder er således langt hen ad vejen dækket af midler fra Staten.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Brev til kommuner vedr. værktøjer i vådområdeindsatsen

# **Punkt 10: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 (Nyt erhvervsområde ved Kirkebækvej i Viborg Vest)**

21/42817

## **Resume**

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 (Nyt erhvervsområde ved Kirkebækvej i Viborg Vest).

Tillægget danner grundlag for at skabe mulighed for spildevandsforsyning af nyt erhvervsområde i Viborg Nordvest, mellem Kirkebækvej, Vestre Ringvej og Undallslund Skov.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

## **Sagsfremstilling**

### **Historik**

Intet.

## **Inddragelse og høring**

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 14. november 2022 til den 9. januar 2023. Der er ikke modtaget høringssvar.

## **Beskrivelse**

Tillægget danner grundlag for at skabe mulighed for spildevandsforsyning af nyt erhvervsområde i Viborg Nordvest, mellem Kirkebækvej, Vestre Ringvej og Undallslund Skov.

Med tillægget optages nyt område som "planlagt separatkloak" i gældende spildevandsplan for Viborg Kommune. Med tillægget udlægges forventede tracéer for spildevandsledninger og regnvandsledninger samt arealer til tørt regnvandsbassin.

Tillægget til spildevandsplanen vedtages parallelt med kommuneplantillæg nr. 60 og lokalplan nr. 577.

Tørt regnvandsbassin – heri står ikke vand til dagligt, men det bruges som et ekstra bassin ved kraftig regn – ønskes etableret i den sydvestlige del af området og udleder via eksisterende rensedam til Gårdsdal Bæk. Spildevand ledes til og renses på Viborg Centralrenseanlæg. Nye ledninger planlægges primært placeret i de nye vejarealer til fordelingsvejen. Afhængig af udbygningstakten kan det blive nødvendigt at etablere ledninger udenfor vejtracé.

Oversigtskort med afgrænsning af det planlagte kloakopland samt placering af ledninger og regnvandsbassin fremgår af bilag 1.

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

## **Vurdering**

Forvaltningen vurderer, at oprettelse af nyt kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

## **Miljøvurdering**

Forvaltning har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

## **Økonomi**

Udgifter til at etablere stikledninger, regn- og spildevandsledninger og regnvandsbassin afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer. nye ejendomme vil skulle betale tilslutningsbidrag ved tilslutning.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Anlægsarbejdet forventes påbegyndt i 2023.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Oversigtskort

Tillæg nr. 32 til Spildevandsplan 2019

# **Punkt 11: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted)**

22/23555

## **Resume**

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted). Tillægget har været i politisk behandling og er blevet vedtaget. Dog har man ikke behandlet et høringssvar, hvorfor Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) genbehandles.

Tillægget danner grundlag for fornyelse af kloakken i en del af Vridsted med ny separatkloak.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) godkendes som forelagt.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) godkendes som forelagt.

## **Sagsfremstilling**

### **Historik**

Planforslaget blev endeligt vedtaget i byrådet den 14. december 2022 ([link til sag nr. 11 i byrådet den 14. december 2022](#)), men med manglende behandling af høringssvar.

### **Inddragelse og høring**

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 5. september 2022 til den 31. oktober 2022. Der er modtaget 1 høringssvar i høringsperioden.

Høringssvaret indeholder indsigelse mod placering af regnvandsbassin og bemærkning angående planlægning.

Energi Viborg Vand A/S har i forbindelse med høringen undersøgt alternative placeringer af regnvandsbassinet samt været i dialog med grundejer. Der er ikke fundet andre placeringer, der af tekniske eller økonomiske hensyn er mere fordelagtige. Placeringen af det planlagte bassin og tilhørende adgangsvej er derfor fastholdt, og høringssvaret har således ikke givet anledning til ændring af planforslaget.

Høringssvaret samt forvaltningens behandling af høringssvaret fremgår af bilag 3 og bilag 4.

### **Beskrivelse**

Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 (Vridsted) danner grundlag for fornyelse af kloakken i Æ-Drøwt i Vridsted. Eksisterende fælleskloaksystem bliver udskiftet med separate spildevands- og regnvandsledninger, og det separate regnvand afledes til et nyt regnvandsbassin med permanent vandspejl.

Tillægget omfatter separatkloakering af ejendommene på Dåsbjergvej, Æ-Drøwt og Åløkken samt af Vestfjendsskolen.

Spildevandet skal fortsat ledes til rensning på Trevad Renseanlæg. Nye ledninger planlægges primært anlagt i vejarealer og eksisterende ledningstracé.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakoplande samt placering af ledninger og regnvandsbassin fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019 \(Vridsted\)](#)

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

## **Vurdering**

Forvaltningen vurderer, at oprettelse af nyt kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

## **Miljøvurdering**

Forvaltning har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

## **Økonomi**

Udgifter til at etablere stikledninger, regn- og spildevandsledninger, pumpestation og regnvandsbassin afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer. Tilsluttede ejendomme har betalt tilslutningsbidrag og nye ejendomme vil skulle betale tilslutningsbidrag ved tilslutning.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Anlægsarbejdet ønskes udført i 2023.

Grundejer anbefales at omlægge intern kloak snarest muligt, efter at anlægsarbejdet på hovedkloakken afsluttes. Tidsfrister for omlægning af kloak på egen grund følger retningslinjerne i ”Spildevandsplan 2019”.

Fristen for separering på egen grund sættes som udgangspunkt til senest tre måneder, efter at der er ført kloak frem til grundgrænsen. Såfremt separering ikke er gennemført inden for den fastsatte frist, vil kommunen meddele påbud om separering af kloakken. Uanset overstående frister er berørte grundejere dog sikret minimum 24 måneder fra vedtaget spildevandsplan til endelig frist for omlægning af kloak på egen grund.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Oversigtskort

Tillæg nr. 39 til Spildevandsplan 2019

Høringssvar og indsigelser

Behandling af høringssvar og indsigelser

## **Punkt 12: Klage over påbud om genetablering af beskyttet natur på matr.nr. 3a og 3o Bøgelund By, Karup**

22/26091

### **Resume**

Lodsejer og dennes konsulent har klaget over kommunens afgørelser om påbud om genetablering af beskyttet natur på matr.nr. 3a og 3o Bøgelund By, Karup.

På møde i Klima- og Miljøudvalget den 25. oktober 2022 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 25. oktober 2022](#)) besluttede udvalget at give klager en måned til at fremkomme med argumenter for klagen. Forvaltningen modtog en uddybende klage inden for denne frist.

Klager mener, at de arealer, som påbuddene vedrører, enten ikke er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 eller allerede er genetableret.

Forvaltningen vurderer, at klagen ikke bidrager med nye oplysninger. Klagen er i overensstemmelse med hidtidig praksis videresendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Dog med forbehold for, at de endelige bemærkninger afventer politisk behandling.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelserne om påbud skal fastholdes.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det meddeles Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at Viborg Kommune ikke finder anledning til at genoptage sagen, da klagen ikke har bidraget med afgørende nyt.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at det meddeles Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at Viborg Kommune ikke finder anledning til at genoptage sagen, da klagen ikke har bidraget med afgørende nyt.

Et flertal af udvalget bestående af Lars Mogensen, Kurt Mosgaard og Steffen Drejer bemærkede dog, at markveje og læhegn normalt ikke er § 3-beskyttede.

### **Sagsfremstilling**

#### **Historik**

Klagesagerne blev behandlet på Klima- og Miljøudvalgets møde den 25. oktober 2022 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 25. oktober 2022](#)), hvor det blev besluttet at give lodsejer og dennes konsulent endnu en måned til at fremkomme med argumenter for klagen.

#### **Inddragelse og høring**

I overensstemmelse med almindelig praksis for sagsbehandlingen er lodsejer og dennes konsulent blevet partshørt og varslet om afgørelserne, inden der er truffet endelige afgørelser i sagen. Dette sker for at sikre, at sagen er fuldt oplyst. I denne sag har der været fælles besigtigelse med lodsejer og dennes to konsulenter, der er sket gentagne høringer og har været løbende mailkorrespondance igennem hele sagsforløbet.

#### **Beskrivelse**

Forvaltningen modtog i januar 2020 en henvendelse fra lodsejer, som mente, at en del af hans markarealer fejlagtigt var registreret som beskyttet natur. Kommunens opgave er derefter at afklare, om der er tale om en fejlregistrering af marker som beskyttet natur eller en ulovlig opdyrkning af beskyttet natur.

Forvaltningen har vurderet, at der er tale om ulovlig opdyrkning af beskyttede naturarealer og meddelte derfor den 1. juli 2022 afgørelser om påbud om genetablering (bilag 1 og 2).

Lodsejer og dennes konsulent har den 26. juli 2022 påklaget afgørelserne uden nærmere begrundelse for klagerne. I forlængelse af Klima- og Miljøudvalgets behandling af klagerne den 25. oktober 2022 er der inden for den fastsatte frist på en måned indsendt uddybende klagebemærkninger fra lodsejer (bilag 3).

De indsendte klagebemærkninger vedrører flere delarealer end kun dem, som er omfattet af de påklagede afgørelser. Forvaltningen har igennem sagsforløbet for ejendommen matr.nr. 3a og 3o Bøgelund By, Karup, truffet i alt fire selvstændige afgørelser i hvert sit brev som tilsammen omhandler fem delarealer. Heraf er der klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over de to afgørelser om påbud, som omhandler delareal 3 og 4 (se oversigtskort i bilag 4).

Lodsejer har derimod ikke påklaget de to afgørelser om afgrænsning af beskyttede naturarealer for delareal 1, 2 og 5.

Forvaltningen har på den baggrund vurderet, at det kun er nedenstående to klagepunkter fra lodsejer vedr. delareal 3 og 4, der er relevante for bemærkningerne til Miljø- og Fødevareklagenævnet:

a) Delareal 3 er blevet genetableret ved ophør af dyrkning og fjernelse af afgrøde, hvorfor det ikke er nødvendigt at træffe afgørelse om påbud (s. 6 i bilag 3).

b) Delareal 4 er ikke beskyttet natur, da det altid har været skov. Arealet er efter rydning i slut 1980'erne forynget ved selvforyngelse. Opdyrkningen er sket som en mellemafgrøde inden tilplantning. Arealet er desuden fredskovspligtigt. Læhegn og markvej langs den sydlige afgrænsning af delareal 4 er ikke en del af det beskyttede naturareal, da det ikke indgår i en funktionel enhed med hedearealet og ligger i kanten af arealet (s. 2-4 i bilag 3).

## **Lovgrundlag**

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er det forbudt at ændre tilstanden af naturområder over 2500 m<sup>2</sup>. Den hidtidige drift (ofte afgræsning eller høslæt) på beskyttede arealer må fortsætte, men de må ikke inddrages som et traditionelt dyrkningsareal. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter.

Der findes vejledende registreringer af beskyttet natur, men det er altid et areals konkrete tilstand og dyrkningshistorik, der er afgørende for beskyttelsen uanset registrering eller ej. I tvivlstilfælde har lodsejer krav på, at kommunen indenfor 4 uger meddeler om en konkret aktivitet kan gennemføres umiddelbart, eller om det kræver yderligere undersøgelser.

Hvis et areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, giver samme lovs § 65 kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra forbuddet mod tilstandsændringer. Har man ændret naturen uden dispensation, kan man søge lovliggørende dispensation. En sådan ansøgning skal behandles, som om indgrebet endnu ikke var sket, ud fra det grundprincip, at det hverken må være sværere eller lettere at få lovliggørende dispensation end at få dispensation på forhånd.

## **Status**

Forvaltningen har vurderet sagen på baggrund af besigtigelser, luftfotogennemgang samt oplysninger fra og møder med lodsejer og dennes konsulenter.

Forvaltningen har i sagsforløbet og afgørelserne fastholdt, at der er tale om arealer, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt at der ikke er grundlag for at meddele lovliggørende dispensation til forholdene. Forvaltningen har særligt lagt vægt på, at der er tale om jordbrugsmæssige forhold og privatøkonomiske hensyn.

Forvaltningen vurderer, at de uddybende klagebemærkninger ikke bidrager med nye afgørende oplysninger i sagen, og at de derfor ikke giver anledning til ændrede afgørelser.

## **Forvaltningens bemærkninger**

Forvaltningen vurderer, at sagen har været fuldt oplyst forud for de endelige afgørelser om påbud og har følgende bemærkninger til ovenstående klagepunkter:

Ad a) Afgørelsen om påbud omfatter genetablering af beskyttet natur på arealet. Det betyder, at overholdelse af påbuddet ikke blot er at efterleve de stillede vilkår. Vilkårene skal sikre, at arealet igen udvikler sig til beskyttet natur, og påbuddet er gældende, indtil arealet igen har en tilstand, hvor det lever op til kriterierne for beskyttet natur. Dette kan tage flere år. Derfor tinglyses sådanne påbud på ejendommen i forlængelse af en afgørelse for at sikre, at en eventuel kommende lodsejer er bekendt med forholdet. Tinglysningen kan fjernes igen på lodsejers anmodning, når naturen har genindfundet sig. Dette er beskrevet i naturbeskyttelsesloven og almindelig praksis for afgørelser om påbud om genetablering af beskyttet natur.

Ad b) Det er korrekt, at arealet er beliggende inden for et fredskovspligtigt areal, hvilket betyder, at arealet også er omfattet af skovloven, som Miljøstyrelsen er myndighed for.

Forvaltningen har i forbindelse med sagsbehandlingen indhentet en udtalelse fra Miljøstyrelsen Østjylland, hvoraf det fremgår, at det ikke er i strid med skovloven, at arealet for mange år siden er ændret fra skov til hede, og dermed nu også er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Miljøstyrelsen har dertil bemærket, at det efter skovloven ikke er tilladt at inddrage et fredskovspligtigt areal til landbrugsdrift.

Arealet er registreret som beskyttet natur efter besigtigelse af Miljøstyrelsen i 2013 (\*), hvilket er blot 2 år forud for opdyrkning og tilplantning af arealet i 2015. Forvaltningen vurderer på baggrund af Miljøstyrelsens besigtigelse, luftfotogennemgang og oplysninger om driftshistorikken, at arealet har vokset sig ind i en tilstand af beskyttet hede. (\*) I 2011-2014 gennemgik Naturstyrelsen/Miljøstyrelsen kommunernes § 3-arealer med henblik på at skabe et fælles nationalt udgangspunkt for § 3-registreringen samt opdatere den vejledende registrering).

Forvaltningen har vurderet, at den af lodsejer beskrevne markvej er beliggende inden for det beskyttede naturareal, da det fremgår af Miljøstyrelsens besigtigelse, at der har været hedevegetation på arealet, samt at markvejen hverken kan erkendes ved hjulspor, vejsignatur eller lignende på hverken nutidige eller historiske luftfotos og målebordsblade.

Forvaltningen har også vurderet, at afgrænsningen af det beskyttede naturareal går langs stammerne i det tidligere 1-rækkede læhegn langs den sydlige afgrænsning af delareal 4. Det er i overensstemmelse med almindelig praksis for registrering af beskyttede naturarealer som en funktionel enhed.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Påbud om genetablering af hede i den sydøstlige del af matr.nr. 3o Bøgelund By, Karup

Påbud om genetablering af beskyttet hede på matr.nr. 3a Bøgelund By, Karup

Uddybende klage vedr. Vallerbækvej 98

Oversigtskort delarealer

# **Punkt 13: Evaluering af sekretariatsbetjeningen i Klima- og Miljøudvalget**

22/36597

## **Resume**

I lighed med tidligere byrådsperioder evalueres sekretariatsbetjeningen af udvalget her cirka 1 år inde i perioden.

## **Indstilling**

Direktøren for Klima- og Miljøudvalget foreslår,

1. at sekretariatsbetjeningen af udvalget evalueres, og at eventuelle justeringer aftales.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Sekretariatsbetjeningen blev evalueret.

## **Sagsfremstilling**

### **Historik**

I de seneste byrådsperioder er der efter cirka et år gennemført en kort evaluering af sekretariatsbetjeningen i de enkelte udvalg. Samtidig er der tæt på udløbet af byrådsperioden lavet en ny evaluering med henblik på at sikre et bedst muligt grundlag for det kommende byråd og de kommende udvalg – en ”overlevering” fra det afgående byråd til det nye byråd.

## **Inddragelse og høring**

Intet.

## **Beskrivelse**

Der er nu gået cirka et år af byrådsperioden. Det kan være en god anledning til at lave et servicetjek af den sekretariatsbetjening, udvalget får. Hvad fungerer godt, og er der modsat noget, der skal justeres i forhold til den resterende del af perioden?

Evalueringen af sekretariatsbetjeningen kan eksempelvis tage udgangspunkt i emner som:

- Den indledende introduktion til det politiske arbejde i byrådsperioden 2022-2025
- Denne løbende sekretariatsbetjening af udvalget, herunder
- Prioriteringen af, hvilke sager der sættes på dagsordenen
- Indholdet af dagsordener og sagsfremstillinger (sprog/forståelighed, detaljeringsgrad mv.)
- Muligheden for at få svar på stillede spørgsmål
- Overholdelse af tidsfrister mv.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

# Punkt 14: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget for 2023

22/24931

## Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste for 2023.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

## Sagsfremstilling

### Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

## Inddragelse og høring

Intet.

## Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

## Alternativer

Intet.

## Tidsperspektiv

Intet.

## Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

## Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

## Bilag

## Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

## **Punkt 15: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder**

22/36194

### **Resume**

Intet.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 31-01-2023**

Udvalgsformanden har deltaget i borgermøde om begrænsning af mågegener i Viborg By.

Stine Isaksen har været til møde i Grundvandsforum og orienterede herfra.

Kurt Mosgaard har på vegne af udvalget deltaget i arrangement i Naturvidenskabernes Hus.

Klima- og Miljøudvalget tog orientering og meddelelser til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Orientering fra formanden

Orientering fra udvalget

Orientering fra direktøren

## **Punkt 16: Lukket: Politianmeldelse**

20/51609

## **Punkt 17: Underskriftsark**

22/36193

### **Sagsfremstilling**

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.